

Irodalmi est a Nyugat centenáriumán

A Költészet napján az Üri utcai Házassággötő teremben irodalmi összeállítással emlékeztek a száz esztendeje indult Nyugat című folyóiraatra. Az érdeklődők aligha találkozhattak volna hozzáértőbb szerkesztővel, mint a műsört összeállítóként és előadóművészként is jegyző Sudár Annamária, hiszen ő civil foglalkozását tekintve a Széchényi Könyvtárban működő Magyar Elektronikus Könyvtár munkatársa, és a Nyugat interaktív honlapjának egyik szerkesztője.

Míndez a helyszínen titokban maradt, és a közönség csak egy csillogó szemű, derékig erő hajú művésznőt látott, aki nem félt az olyan férfi-versek elszavalásától sem, mint Ady Endrétől A tűz csiholói. Két kollégája – a Magyar Művészetért díjas Kuncz László „dalmok” és Sztankovits Béla zeneművész – verssel, énekkel és klasszikus gitárral erősítették a Nyugat szellemiségét és sokszínűségét tükröző műsört.

Sudár Annamária Márai születésnapja kapcsán az író Április című hangulatos írásából kölcsönzött idézettel köszöntötte a közönséget: „A retekkel, a hagymával, a friss salátával érekeztem a világra, kényesen, mint afféle „primeur”. Születésem napján nemzeti ünnep volt, a törvények szentesítésének ünnepe. Ezen a napon soha nem mentünk iskolába, s valamennyire természetesen éreztem, hogy a világ is ünnepli létezésemet. Ez az iskolai szünnep okozta, hogy sokáig ünnepnek éreztem a személyes létezést, az életet. Áprilisban még mindig fölfigyelek, szaglászok. Úgy érzem, kezdődik valami.”

A művésznő a nyitó sorok után megidézte a kort, amelyben száz évvel megszületett, és számos társadalmi-politikai válságot túlélt e folyóirat.

Sudár Annamária

Kuncz László és Sztankovits Béla

Szinte személyes ismerősként sorolta, hogy Ady-tól Weöresig négy nemzedék kötődött a laphoz. Közöttük számos olyan író vagy költő is akadt, aki nem állandó munkatársként dolgozott az irodalmi folyóiratnál, de akinek életében nagy szerepet játszott a Nyugat. Egyikük éppen József Attila volt, akinek Óda című verse a lap hasábjain jelent meg először, egy másik pedig Kassák Lajos, aki az avantgárd stílust képviselte.

A Nyugat krisztusi kort ért meg: 33 évet élt. Szerkesztői: Osváth Ernő, Ignotus, Gellért Oszkár, Schöpflin Aladár, Ambrus Zoltán és Hatvany Lajos a magyar irodalom kiemelkedő alakjaiként vonultak be az irodalomtörténetbe. A folyóirat 1941-ben Babits halálával szűnt meg, mert a hatóságok arra hivatkozva, hogy a lapenge-

dély Babits Mihály nevére szólt, megtagadták a folytatást.

A Nyugatnak az irodalmon kívül a képzőművészettel és a zenével is voltak kapcsolódási pontjai. Bartók és Kodály épp úgy megújították a 20. századi zenei világot, mint a Nyugat az irodalmat. Sztankovits Béla különleges hangszerezésben, gitárral idézte fel a Bartók által írt kemény dallamokat.

A Költészet napján néhány vers és egy irodalmi est is elegendő volt ahhoz, hogy Tóth Árpád, Kosztolányi Dezső, Babits Mihály és a többiek hatása alá kerüljünk. Az apró töredékek értő tolmácsolásából a hallgatóság számára egyértelműen kiderült, hogy a Nyugat halála pótolhatatlan veszteség volt.